

Novičar iz slovanskih krajev.

Iz Bohinske doline 13. sušca. Naše polje je še čez in čez s snegom pokrito; še okoli 3 pedi debelo ga leži po ravninah. Če je ravno sneg za Bohince koristen, da si zamore pri vožnji rude in oglja kakšnin krajcar prislužiti, se ga je vunder letos mende že slehern naveličal, ker se vsak milo potoži: o kdaj bo še skopnil! — Pa tudi veliko škode nam je letošne zime sneg naklonil; zraven zelja, repe in korenja, ki pod snegom gnjuje, nam je tudi skorej vse lani požlahnjene drevesca polomil. K mojimu veselju sim pa vunder 11. sušca na sončnim kraji lepo pisaniga metulja in pa martinca (pri nas šavšarca imenovan) zagledal, pa kmalo se je to moje veselje v žalost spremenilo; še tisti dan je jel sneg naletovati, pa k sreči ga je le toliko padlo, da je pot pobelil. Tudi volk nas zopet nadležje, — ni davnej, kar je nekemu pastirju 4 koze zadavil. Jaka.

Iz Bohinja. Z veseljem prebiram letošnjo pratio, posebno tisti nauk, ki priporoča živinorejo in kako bi se dalo več klaje za-njo pridelovati. To me je nagnalo, očitno povedati, da bi se tudi v Bohinji lahko na pol več klaje in bolji dobivalo, ko bi Bohinci le vedno stare ne trobili. V Bohinji je veliko taci travnikov, kamor se živina na pašo goni; ta paša se začne spomladi in terpi noter do sv. Urbana, — v jeseni se začne o sv. Jerneji in terpi da sneg pade. Po ti stari škodljivi razvadi se travniki vsi pokvarijo in pokončajo, zlasti ako v mokrim vremenu živina vse potapta. Ako bi se ti travniki, ki so popolnoma pripravi za njive, v njive predelali in z žitom ali s klajo obsejali in krog njih sadno drevje zasadilo, koliko dobička bi vergli! Ne bom se zlo zmotil, ako rečem, da blizo 500 oralov znesejo ti travniki skupej, ki bi se dali v koristne zemljiša preurediti in z njimi 100 in 100 gold. pridobiti, katerih bi ne bilo treba na Oggersko za žito pošiljati. Se vé da je v taci zadevah teško v enim hipu vse deležnike pod en klobuk spraviti, ker se od ene strani nečimernost, od druge terdovratnost vselej v taci zadevah vojskuje; bogatinam, ki imajo dosti družih dohodkov, se vé da na tem ni veliko ležeče, siromaki pa si sami ne morejo pomagati. Naj bi se tedaj županije in cesarske gosposke v prid kmetijstvu z resnobljostjo te reči poprijeti blagovolile, da bi se na bolje in v dobiček Bohinja obrnilo, kar sedaj po nečimernosti in ker se k pravimu pridu ne obrača, v gotovo zgubo gré. Naj bi se ne reklo: to je že stara reč, to so že stare pravice! Sej tudi v mnozih družih rečeh nismo več po starim. Če je treba, se spremenijo tudi stare pravice, in vsak pošten in previden človek mora le hvaležin biti, če namest starih pravic, ki so bile morebiti nekđaj dobre, se vpeljejo nove pravice, ki so sedaj dobre in potrebne.

En kmet iz Bohinja.

Iz Ljubljane. V poslednjim listu „Teržaškiga časnika“ naznani odbor verlih domoljubov v Terstu, ki si je neutrudljivo prizadeval o nabéri milošinj za nesrečnike na Krajskim, da je v vsim skupej nabral 7189 fl. in 6 krajc., zraven tega pa tudi nekaj obleke; v tem naznanilu se zahvali vsim dobrotnikom, ki so podelili toliko obilnih milodarov. — Zares velika pripomoč je 7189 fl. ! za katero bojo siromaki milostnim Teržčanam vedno hvaležni; čast in hvala pa gré še posebna verlimu odboru, ki si je toliko prizadeval imenitni donesek nabrati!

Novičar iz mnogih krajev.

Horvatam in Slavoncam so presvtili cesar po navetu gospoda bana Horvaškiga polovico dohodki-

niga davka za leto 1852 milostno odpustili. — Cesarjevičema Rusovskima se na Dunaji velika čast skazuje; po Teržaškim časniku bota 22. t. m. iz Dunaja v Terst in Benedke odrinila. — Osnova postav za vodne pravice je gotova in bo menda kmalo na znanje dana; po teh postavah je izgovorjeno, da so vode za občinsko rabo namenjena lastnina deržave, kateri gré tudi obravnava in vodstvo vsih vodnih reči; tedaj zidanje ob vodah, naprava kanalov itd. se smé početi le po dovoljenju cesarske oblasti. — Ker ljudstvo po deželi na Horvaškim in Slavonskim je prezrelo zadnji čas, dotlej se ima na dvoje razterganih popirnatih šestih in desetih znebiti, je ministerstvo denarstva dovolilo, da smejo cesarske kase tiste razkosene denarne listke še do konca aprila jemati. — Od vojne barke „Mariana“, ki se je s cesarjevo barko vred, katero je silen vihar v Rovinj zanesel, iz Benedk na morje podala — pravi Teržaški časnik — je skorej gotovo, da se je potopila; razun mornarjev in vojakov okoli 70 do 80 je bilo še mnogo družih popotnih na nji; nje vodja je bil fregatni kapitan Wohlgemuth; cesar so to nesrečo zvedši berž ukazali svojimu generaladjutantu, da naj naznani ženi fregatniga kapitana, da bojo cesar za-njo milostno skerbili, ako bi se poterdilo, da se je zares grozna nesreča zgodila. — Pravi se, da je od 3. do 6. marca silen vihar po vsim jadranskim morju razsajal, in da se je mnogo bark potopilo. — V Solnograški časnik se piše iz Dunaja, da bo komisija za vstanovljenje sodniških uradnih po novi osnovi kmalo v djanje stopila, — da bo policijsko ministerstvo se osnovalo, in da bojo kupčijske in obertniške zbornice jenjale, namest njih pa se od deželnih poglavarstev kupčijski in obertniški svetovavci izvolili. — V celim cesarstvu je 27 sladkornic (cukrofabrik), ki delajo sladkor iz sladkorne moke ptujih dežel, ktere na leto 550.000 centov porabijo. — 104 sladkornic pa je, ki ga delajo iz soka cukrene pése, ktere na leto poltretji milion centov potrebujejo. — Spet smo zvedili dve novi zdravili zoper govejo kugo; obe se hvalite kot gotova pomočka v časnikih — pa obe se bote kmalo pozabile, ker že nekđaj poskušene, se niste poterdile; en pomoček je neka priprava domače kuhinske soli; najdel ga je g. Juri Eger v Peštu, — drugi je soparica vrele vode, najdel ga je dr. Godlewski v Bukovini. Že pred veliko leti je naša vlada postavila 30.000 fl. za darilo tistimu, ki gotov pomoček zoper to hudo kugo iznajde, in Rusovska vlada je obljubila ravno toliko srebernih rubeljnóv; nihče si še ni zaslužil imenovanih daril, — tudi ta dva gospoda jih menda ne bota. — „Blahovest“ pravi, da ni res, kar nekteri časniki pripovedujejo, da si prizadevajo papež spet tistih 624 kloštrov vstanoviti, ki so bili pod rajnim cesarjem Jožefom v Austrii vzdignjeni; želja papeža je le notrajna poprava in povzdiga sedaj obstoječih samostanov. — Napoleon bo sam začel sejo deržavniga zbora v Parizu, — predpisal je posebno obleko (uniform) poslancam, ki se v zbornici ne bojo smeli vsesti kamor bi kdo hotel, ampak vsacimu bo njegov prostor po abecednim redu določen. — Avstrianski poročnik pri Amerikanski vladi gré spet v Washington nazaj, kar je znamenje, da ni nobene razpartije več med imenovanimi vladama. — Unidan od Turškiga sultana odstavljen Rešid Paša je spet za nadvezira postavljen.

Popravitik.

V 22. listu v sestavku: »kako kapnice napravljati« v 6. versti beri: »eden za dno kanala, dva za strani, eden pa za pokrov«.